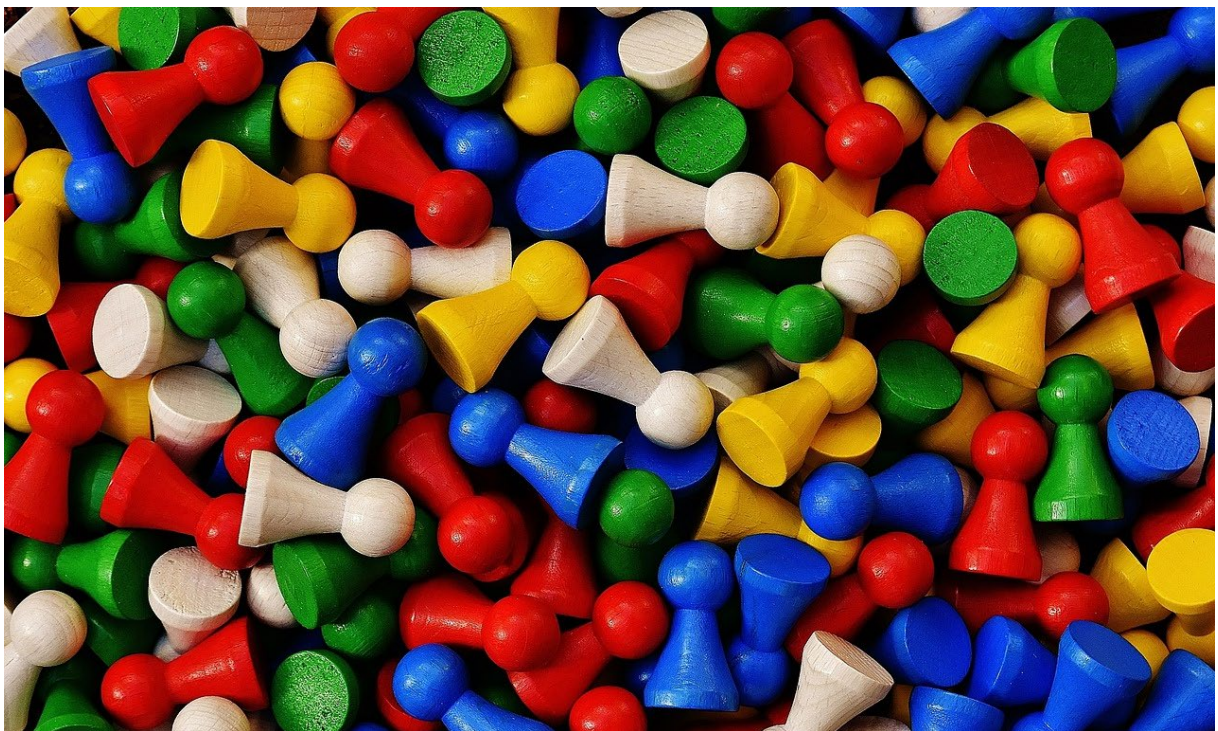

samskipnaden.no

VIRKSOMHETSPLAN FOR STUDENTBARNEHAGENE I TROMSØ

2025-30

Innhold

INNLEDNING:	3
ORGANISERING:	3
STYRINGSdokumenter:	3
KOMPETANSE:	3
GRUNNLEGGENDE VERDIER OG HOLDNINGER FOR ARBEIDET I STUDENTBARNEHAGENE:	4
FAGLIGE FOKUSOMRÅDER I PERIODEN 2025 – 2030:	5
Teknologi og digital praksis i barnehagen	5
Den mangfoldige barnehagen - Et flerspråklig barnehagemiljø	7
Leken – det viktigste i barnehagen	9

INNLEDNING:

Virksomhetsplanen er en langsiktig plan for studentbarnehagene i Tromsø. Planen skal beskrive våre overordna mål og verdier, rammer og forutsetninger. Planen er styrende og grunnleggende for valg av innhold og retning i studentbarnehagene for en periode på 5 år, fra og med høstsemesteret 2025 til og med vårsemesteret 2030.

ORGANISERING:

Norges arktiske studentsamskipnad eier 4 studentbarnehager i Tromsø:

Universet studentbarnehage AS	Tromsø,	5 baser
Brevika studentbarnehage AS	Tromsø,	5 baser
Prestvannet studentbarnehage AS	Tromsø,	5 baser
Gimle studentbarnehage AS	Tromsø,	4 avdelinger

STYRINGSdokumenter:

Virksomhetsplanen bygger på Lov om barnehager, Rammeplan for barnehager, studentbarnehagenes vedtekter og strategisk plan for Norges arktiske studentsamskipnad. Hver enkelt barnehage utarbeider hvert år en egen årsplan.

STUDENTRETta TILBUD:

Studentbarnehagene har som hovedmål å tilby barnehageplass til studenter med barn slik at de kan gjennomføre studiene sine ved Norges arktiske Universitet. Studentbarnehagene skal ha et pedagogisk tilbud av høy kvalitet der studentfamiliens særegne livssituasjon skal være en viktig innfallsvinkel i tilbudet vi gir. Studentbarnehagene skal ha studentene i fokus og kjenne studentenes behov. Vi skal bidra til enklere hverdagsliv for studentfamilien. Dette er noe av det vi kan tilby:

- Utvidet åpningstid etter behov, for eksempel i praksisperioder.
- Eksamensgaranti: Dersom våre fagdager faller på eller nært opp til eksamensdag, setter vi inn vikar slik at vi kan ta vare på barnet og studenten får konsentrere seg om eksamen. Har studenten sykt barn på eksamensdagen, hjelper vi med barnepass.
- Studentbarnehagene har et fullkosttilbud. Vi tilbyr sunn og næringsrik mat til alle måltider jfr. Retningslinjer for [Mat og måltider i barnehagen - Helsedirektoratet](#)
- To aktivitetsslørdager for barna i den mest hektiske eksamensperioden på våren.
- Barnehagen skal være et møtested der foreldre gis mulighet til å knytte kontakt med hverandre og opprette nye sosiale nettverk.

KOMPETANSE:

Studentbarnehagene skal være attraktive arbeidsplasser med godt omdømme. Vi legger stor vekt på å tilsette dyktige medarbeidere. Vi skal:

- Sørge for god pedagogdekning med to barnehagelærere per base/avdeling
- Prioritere fagarbeidere i stillinger uten utdanningskrav
- Sørge for at nytilsatte pedagoger får et organisert tilbud om veiledning
- Tilsette flere menn i barnehagene våre
- Legge til rette for faglig utvikling, veiledning og kompetanseheving for alle ansatte.

GRUNNLEGGENDE VERDIER OG HOLDNINGER FOR ARBEIDET I STUDENTBARNEHAGENE:

All pedagogisk virksomhet formidler verdier. Studentbarnehagene skal ha en bevisst holdning til de verdivalgene vi foretar i alle menneskemøter i barnehagene.

Holdninger og verdier som skal prege vår væremåte og vårt syn på mennesket:

- Barndommen er en livsfase med egenverdi.
- Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen.
- Toleranse og respekt skal være grunnleggende verdier i våre barnehager.
- Mennesket er grunnleggende godt, med evne til læring, endring og utvikling.
- Alle mennesker har samme verdi uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn.
- Vi skal ta hver enkelt på alvor, gi oppmerksomhet, vise tillit og omtanke.
- Vi skal vise nestekjærlighet og solidaritet.
- Vi skal være mennesker til å stole på.
- Vi skal forebygge mobbing, rasisme og diskriminering.
- Vi skal snakke *med* deg – ikke *om* deg.
- Vi skal tilstrebe forståelse, toleranse og romslighet i samspill mellom mennesker i barnehagen.
- Vi skal forsøke å finne løsninger for den enkelte.
- Vi skal være gode rollemodeller; barn lærer både av hva vi gjør, og hva vi sier.
- Vi påpeker ikke feil og mangler hos den enkelte, men er på kontinuerlig jakt etter styrker, kvaliteter og interesser og gir dette positiv oppmerksomhet.
- Studentbarnehagene skal bidra til en bærekraftig utvikling og miljøhensyn skal ligge til grunn for arbeidet.
- Sørge for gode rutiner og arbeidsmåter rundt oppstart i barnehagen samt i overganger internt og til skole.

FAGLIGE FOKUSOMRÅDER I PERIODEN 2025 – 2030:

Barnehageåret 2025-26:

Teknologi og digital praksis i barnehagen

Rammeplan for barnehagen fastsetter at digital praksis er en arbeidsmåte i norske barnehager:

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.» (RP. 2017)

Bruk av digitale medier i barnehagen er altså ikke et spørsmål om teknologi alene, men også en mulighet til å gi barn verktøyene de trenger for å bli aktive, engasjerte og reflekterte samfunnsborgere. Digitale medier gir tilgang til informasjon og deltakelse, perspektiver til å forstå verden rundt seg og kan bidra til å legge grunnlaget for kritisk tenkning. Barns egne stemmer kan styrkes gjennom at de får uttrykke seg via digitale medier som for eksempel lyd eller bilde. Når barn får muligheten til å kommunisere og delta på egne premisser, kan digitale medier være til hjelp for barn med språkutfordringer eller andre funksjonsnedsettelse. God digital praksis kan i tillegg by på muligheter til å lære om demokratiske verdier som turtaking, samarbeid og respekt for andres meninger.

I et digitalt samfunn er det av stor betydning at barn lærer hvordan de kan bruke teknologi på en ansvarlig måte. Det å tidlig få en begynnende kunnskap om kildekritikk og nettvett, gir bedre forutsetninger til å delta aktivt og bevisst i demokratiet senere i livet.

Vi har et bærekraftsperspektiv på innkjøp og gjenvinning også av elektronisk utstyr. Vi skal utnytte det digitale utstyret som allerede finnes i barnehagene og beherske bruken av dette før vi eventuelt supplerer med ny teknologi. Barna bør, etter alder og modenhet, få mulighet til å delta i diskusjonen rundt disse valgene.

Mål:

- Våre barnehager skal ha en tydelig digital praksis der digitale medier er en av flere arbeidsmåter for å nå våre faglige mål og oppfylle rammeplanens krav.
- Arbeidet med teknologi og digital praksis skal legge grunnlag for kompetanse og arbeidsmåter i kommende fokusområder.

Tegn på god praksis:

Barn som:

- produserer eget digitalt innhold med utgangspunkt i barnehagenes faglige planer
- utvikler begynnende etisk forståelse for digitale medier

Ansatte som:

- ser på digitale verktøy som muligheter i lek, læring og utforskning
- arbeider med sin egen digitale kompetanse og tør å ta den i bruk

Et miljø hvor:

- det digitale har en naturlig plass i planlegging, gjennomføring og vurdering av pedagogisk innhold
- barn, ansatte og foreldre arbeider sammen for trygg tilnærming til digitale medier der barn ikke er «alene hjemme»

Forslag til metoder:

- Digital praksis skal innarbeides i den enkelte barnehages didaktiske planverktøy
- Barnehagene skal finne frem til gode digitale arbeidsverktøy som skaper nye muligheter i det faglige arbeidet
- Nødvendig teoretisk og praktisk opplæring i bruk av digitale medier til de som har behov for det

Til hjelp i arbeidet:

Rammeplan for barnehagen: [Barnehagens digitale praksis | udir.no](https://udir.no)

Bølgan, Nina Bauer: “Digital praksis i barnehagen Nysgjerrig, eksperimentell og skapende”
Fagbokforlaget 2028

Skagen, Ståle og Valøen, Geir: “Kom i gang med digitale verktøy i barnehagen En leken, praktisk og utforskende tilnærming”
Fagbokforlaget 2022

Regjeringen.no: «Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole 2023-2030» [Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole](#)
Kunnskapsdepartementet 2023

Sluttrapport Skjermbrukutvalget: [NOU 2024: 20 - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

[Kompetansepakke: Digital dømmekraft](#)

[Kompetansepakke: Digital praksis](#)

[Kompetansepakke: Personvern i barnehagen](#)

Den mangfoldige barnehagen - Et flerspråklig barnehagemiljø

Alle må få mulighet til å uttrykke seg og oppleve at de blir forstått.

Mange av barnehagebarna i Norge vokser opp med ett eller flere andre morsmål/hjemmespråk enn norsk. Barnehagen må støtte barna når de bruker morsmålet sitt og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse. Å kunne uttrykke seg og å oppleve at andre lytter til det en selv formidler, er viktig for alle. Noen flerspråklige barn lærer morsmålet først. Deretter lærer de norsk, for eksempel når de begynner i barnehagen. Andre lærer morsmål og norsk samtidig. Flerspråklige barns bakgrunn er, naturlig nok, svært forskjellig. Derfor er det også stor variasjon i hvordan barna mestrer den flerspråklige situasjonen. Mestringsen avhenger både av barna og omgivelsene. Det er viktig at barnehagen og foreldrene samarbeider om å støtte barnas flerspråklige språktilegnelse.

[Flerspråklige barns språktilegnelse | udir.no](https://udir.no/flerspraklige-barns-spraktilegnelse)

Et flerspråklig barnehagemiljø er et viktig demokratisk tiltak, da det gir alle barn, uavhengig av språkbakgrunn, større muligheter til å bli hørt, forstått og aktivt delta i fellesskapet.

Demokrati i barnehagen handler om å sikre at alle stemmer blir verdsatt og respektert. Når barn får anerkjennelse for sitt morsmål i lek og læring, styrkes deres selvtillit og følelse av tilhørighet.

Et inkluderende språkmiljø bidrar til å redusere sosiale forskjeller, ettersom språklige barrierer ofte kan føre til utenforskap. Når barn opplever at deres språk og kultur er verdsatt, bygges det broer mellom ulike bakgrunner, noe som kan bidra til å forhindre diskriminering og fremme likeverd. Dette henger tett sammen med FNs bærekraftsmål 10 om mindre ulikhet og mål 5 om likestilling.

I et flerspråklig miljø får barn viktige erfaringer som styrker deres evne til å delta i samfunnet. Når de hører og bruker flere språk, blir de bedre til å lytte, forstå ulike perspektiver og uttrykke egne meninger. Gjennom samtaler og lek lærer de å respektere andre, samarbeide og argumentere for sine synspunkter.

Språklige aktiviteter som fremmer samarbeid, hjelper barna med å forstå hvordan beslutninger tas i fellesskap. Digitale og analoge språkarenaer gir dem mulighet til å utforske samfunnet på ulike måter og utvikle kritisk tenkning. Når barn oppmuntres til å stille spørsmål og reflektere, blir de mer bevisste og engasjerte.

Barnehageansatte spiller en avgjørende rolle i å skape et inkluderende språkmiljø der alle barn føler seg sett og hørt. På denne måten legges grunnlaget for at de skal kunne delta aktivt i demokratiet både i barnehagen og senere i livet.

Mål:

"Personalet skal bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

[Flerspråklige barn i barnehagen | udir.no](https://udir.no/flerspraklige-barn-i-barnehagen)

Tegn på god praksis:

Barn som:

- bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- Opplever digitale verktøy som muligheter i (norsk og flerspråklig) lek, læring og utforskning

Ansatte som:

- synliggjør språklig og kulturelt mangfold, støtter barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremmer mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, ebøker, sanger, bilder, digitale og analoge uttrykksformer.

Et miljø hvor:

- Barnehagen bidrar til å utvikle barnas fantasi, nysgjerrighet, glede og interesse for språk.
- De ansatte har positive holdninger til ulike språk og aktivt bruker egne språkkunnskaper i møte med barn.
- Barnehagen møter flerspråklighet som en berikelse for alle barn.
- Digitale hjelpemidler er en naturlig del av språkarbeidet.

Forslag til metoder:

Synliggjøre det språklige mangfoldet i barnehagen.

- Gjøre bruk av foreldrenes ressurser på morsmålet.
- Dialogisk lesing.
- Digitale verktøy
- Samarbeid med biblioteket.
- Bruk av konkretmateriell i samlinger og lesestunder.
- Materiell som gjenspeiler mangfold
- Alternativ supplerende kommunikasjon (ASK)

Til hjelp i arbeidet:

Rammeplanen for barnehagen: [Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk | udir.no](https://www.udir.no/rammeplanen-for-barnehagen)

Rammeplanen for barnehagen: [Kommunikasjon, språk og tekst | udir.no](https://www.udir.no/rammeplanen-for-barnehagen)

[NAFO_Ressurshefte_Barnehageansatte_1-korr.pdf](#)

[Barnehage – NAFO](#)

[Språkaktiviteter som styrker flerspråklige barns språkutvikling | Språkløyper](#)

[Det flerspråklige bibliotek - Det flerspråklige bibliotek](#)

[Kompetansepakke om et flerspråklig barnehagemiljø | udir.no](#)

Barnehageårene 2028 – 30

Leken – det viktigste i barnehagen

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (RP. 2017)

Lek er en tilstand som gir lykkefølelse. Barna opplever samhørighet med andre og det å leke gjør at barn glemmer tid og sted og har oppmerksomheten sin rettet mot leken. Det er disse opplevelsene og følelsene barn får når de leker, som er lekens egenverdi, og det er derfor det å leke er betydningsfullt for barnet. Barn skaper relasjoner og lærer best gjennom lek. De lærer om seg selv, sosial samhandling, bygge relasjoner, spille ut følelser og bearbeide opplevelser. Lek er en kilde til humor og glede, og gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg. Vi skal ta med vår ervervede digitale praksis fra tidligere fokusområde og bruke den kompetansen som en arbeidsmåte inn i leken. Vi skal bruke språket og det flerkulturelle som en naturlig del av leken. Studentbarnehagene skal derfor ha tilstedeværende, deltakende og kompetente ansatte som støtter barna i leke utviklingen.

Mål:

Studentbarnehagene skal alltid ha leken i fokus og gi hvert enkelt barn muligheter for lek. Vi skal ta barnas innspill til lek på alvor, inspirere og legge til rette for at leken blir en vesentlig del av alle barns liv i barnehagen.

Tegn på god praksis:

Barn som:

- leker hver dag i barnehagen.
- inviterer til lek
- lar seg inspirere av musikk, fortellinger, teater, bilder, digitale metoder, andre barn og lekende voksne.
- kommuniserer og bruker språket i leken

Ansatte som:

- tar initiativ til lek og leker sammen med barna
- skaper et godt lekemiljø og setter av tid til lek inne og ute

- gir barna inspirasjon til lek ved bruk av teater, musikk, fortellinger, bilder, glede og humor, digitale verktøy, historier fra andre kulturer og ulike typer lekemateriell
- støtter og oppmuntrer barna i leken og sørger for at alle barn blir tatt med.
- observerer, analyserer, støtter, verner og beriker leken på barnas premisser
- formidler lekens verdi til foresatte

Et miljø hvor:

- det er tilrettelagt for å fremme lekeleden til barn og ansatte
- vi alltid har med leken i planlegging, gjennomføring og vurderingen av arbeidet.
- de fysiske rommene inspirerer til gode lekemiljø
- det er mulig for å leke i både små og større grupper
- leken kommer i første rekke.

Forslag til metoder:

- Bruke felles møter til å lære om ulike typer lek og lekens betydning for barns utvikling.
- Bruke kompetansepakken til Udir
- Fokuserer og fordype seg i et område om gangen i barnehagen
- Oppdatere seg gjennom ny forskning, litteratur, podkaster og foredrag

Til hjelp i arbeidet:

Rammeplan for barnehagen: [Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek | udir.no](#)
[Kompetansepakken lek i barnehagen | udir.no](#)

[Fysisk lek smitter | udir.no](#) –

[Vi må stole på leken, ifølge professor. Han er skeptisk til mer veiledet lek i barnehager og SFO](#)

[Jeg tror barn vil leke mer enn de faktisk gjør](#) – Line Fredheim Storvik, 2021

[Voksne bør involvere seg mer i barnas lek - OsloMet](#) – Siv T. S. Håkonsen, 2020

[Ta glede og humor på fullt alvor](#) – Petter Ruenes Jensen, 2021

[Lek for lekens egen skyld](#) – Kari Aamli, 2017

Bøker av Terje Melaas:

«Improvisasjonsblikk i barnehagen – støtte til lekende samspill», Kommuneforlaget 2012

«Kampen om leken – ansvar og muligheter i barnehagen», Kommuneforlaget 2014

«Blikk for lek i barnehagen- starte, verne og videreutvikle», Kommuneforlaget 2015

«Se meg – jeg vil leke», Kommuneforlaget 2016

<https://barnehagemiljo.no/formidling/podcast/>